

Landschapswacht

---

onderwerp	Steekproef agrarische cultuurlandschappen	aan	Provinciale Staten Drenthe de leden van de Statencommissie Milieu, Water en Groen
uw referentie	--		Postbus 122
onze referentie	lw-hjk-095		9400 AC ASSEN
datum	25 oktober 2004		

Geachte leden van de Statencommissie voor Milieu, Water en Groen,

In vervolg op de rapportages van de inspecties die wij hebben uitgevoerd bij Staatsbosbeheer, doen wij u hierbij (tweemaal op papier en elfmaal op CD-ROM) de rapportage toekomen van een door de Landschapswacht uitgevoerde steekproef-inspectie in Zuid-Limburg, Drenthe, Overijssel en Gelderland op terreinen van Natuurmonumenten. Hierbij zijn in totaal 27 gebieden bezocht die bij Natuurmonumenten in eigendom en beheer zijn, waarvan 3 in Drenthe. Meer exemplaren van de rapportage zijn te bestellen bij de Landschapswacht (ook op CD-ROM).

De Landschapswacht heeft de inspecties in deze gebieden eigener beweging uitgevoerd, omdat het vermoeden bestond dat er structureel iets mis is met het agrarisch cultureel erfgoed dat bij deze organisatie in beheer is gegeven. Het gaat daarbij om gebieden, met een vaak eeuwenoude agrarische geschiedenis, die nationaal en soms zelfs internationaal van grote betekenis zijn.

De bevindingen van deze steekproef waren dusdanig zorgwekkend dat wij menen ook u daarvan in kennis te moeten stellen. Niet in de laatste plaats omdat Natuurmonumenten enkele zeer belangrijke en unieke museale 'erfstukken' beheert, voor ons en ons nageslacht. De geïnspecteerde gebieden betreffen louter agrarische cultuurlandschappen die qua type in de rest van Nederland zeldzaam zijn geworden. Deze landschappen vallen daarmee uitdrukkelijk onder de missie van Natuurmonumenten: 'Natuurmonumenten stelt natuur, landschap en daarmee samenhangende cultuurhistorie daadwerkelijk veilig door gebieden aan te kopen en op professionele wijze te beheren.' Het in het rapport geschetste beeld maakt duidelijk dat Natuurmonumenten in flagrante strijd met deze doelstelling handelt.

Tot slot maken wij u opmerkzaam op de gevolgen van de decentralisatie. Provincies stellen natuurdoeltype-kaarten vast op basis waarvan (onder meer) Natuurmonumenten het beheer van haar terreinen wordt geacht vorm te geven terwijl dezelfde provincies ook cultuurhistorische

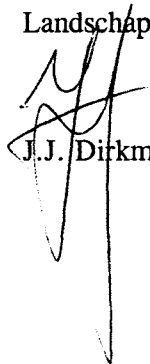
waardekaarten maken. Ons is gebleken dat deze kaarten niet in onderlinge samenhang worden gemaakt. In veel gevallen staan de natuurdoeltypen haaks op de aanwezige cultuurhistorische waarden.

Wij gaan ervan uit dat u na lezing van de rapportage met ons de ernst van deze situatie inziet en de noodzakelijke stappen zult initiëren. Daarbij hoort afstemming met de andere terreinbeherende organisaties, zodat de terreinbeheerders gezamenlijk het totale verhaal van het agrarische cultuurlandschap kunnen blijven vertellen. Omdat beslissingen ten aanzien van het beheer c.q. behoud of opgeven van agrarische cultuurlandschappen pas kunnen worden genomen nadat advies is ingewonnen bij externe deskundigen die een landelijk overzicht hebben en kennis dragen over uniciteit, zeldzaamheid, intactheid, onvervangbaarheid en herstelbaarheid is van cruciaal belang dat deze deskundigen worden ingeschakeld door de terreinbeheerders gezamenlijk.

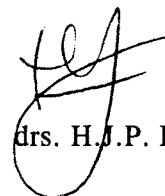
Daarbij verzoeken wij u het afwegingskader (inclusief raadpleging van deskundigen) ten aanzien van de keuze voor het type beheer van agrarische cultuurlandschappen op nationaal niveau plaats te laten vinden. Mochten de terreinbeheerders zelf na raadpleging van deskundigen tot deze afweging op nationale schaal komen, dan verzoeken wij de provincie zich daaraan te conformeren.

Wij verzoeken u zorg te dragen voor een structurele waarborging van cultuurhistorisch agrarisch erfgoed dat in beheer is bij terreinbeherende instanties en vragen u daarbij ons op de hoogte te brengen van de wijze waarop u met de geschetste problematiek omgaat.

In afwachting van uw reactie, verblijven wij hoogachtend,
Landschapswacht,

J.J. Dirkmaat (voorzitter)

drs. H.J.P. Knot (secretaris).